

Forudsætning af, at Forholdet er at forstaae saaledes, som Udvalget har opfattet det, er aldeles overflødig. Smidstid foreslaaer dog Udvalget dette Punktum forandret, og i den Redaction, som det foreslaaer, taler det udtrykkelig om dette Fæstegods, som hørende ind under Universitetet, og dette viser, at der dog kan være Spørgsmaal, om det ikke skulde kunne siges, at dette Fæstegods horte ind under Universitetet. Nu er det jo vistnok ønskeligt at drage saameget som muligt af det Fæstegods, hvorom der kan være Tale, ind under Lovens Bestemmelser, og jeg seer ikke, at der kunde være noget Synderligt at indvende imod min Mening, medens det forekommer mig besynderligt at beholde et saa lidet Quantum af det Fæstegods, som der ligger under Universitetets Bestyrelse, naar alt det øvrige Fæstegods, som ligger derunder, bliver afhændet; det forekommer mig, at denne lille Rest kunde man meget vel lade gaae med i Kjøbet. Det hedder i Motiverne til § 5, at disse Fæstesteder burde holdes uden for denne Lov, og deres fremtidige Behandling overlades til en billig Afgjørelse af administrativt Vel. I disse Ord indeholdes for mig en Grund til ogsaa at ønske dette Fæstegods med ind under Loven; thi, saavidt jeg har lagt Mærke til Administrationen igennem Cultusministeriet af dette Fæstegods, kan man efter min Mening ikke fra denne Side vente nogen billig Afgjørelse. Til denne Anskuelse er jeg kommen ved at see, at Cultusministeriet, skøndt det som Regjeringsautoritet har Opfordring til at holde sig Lovgivningen i alle Henseender stricte efterrettelig, dog formelig har vedtaget for Fremtiden at bortforpagte alle Lodder af usrit Hartkorn ved offentlig Auction, naar det usrit Hartkorn bestaaer af flere Tønder. Naar en saadan Beslutning tages af en Regjeringsautoritet om fremtidig at bortforpagte det ved offentlig Auction istedetfor at bortfæste det, saa kan jeg ikke veri see andet end en Tendens til ikke at ville behandle Fæstegodsset paa en billig Maade. Jeg finder tværtimod, at det med Rette kan siges at være en ubillig Behandlingsmaade. Jeg skal endnu anføre et andet Exempel, hvormed jeg for ganske nylig er blevet bekendt, og som ogsaa har bibragt mig den Troe, jeg

her har udtalt. Det er mig saaledes bekendt at en Enke, som har en Lod i Fæste under Universitetet, hvoraf hun svarer for Diebliffet 1 Tønde Byg, 1 Tønde Havre og 1 Rbd. om Aaret, ønskede at indtræde i Egtteskab, og i den Anledning henvendte sig til Bestyrelsen af dette Fæstegods med Forespørgsel om, hvad hendes tilkommende Mand skulde svare i Fæste af denne samme Jordlod, og at herpaa blev svaret i Henhold til den nysanferte vedtagne Regel, at han ikke kunde faae det i Fæstemmen i Forpagtning, men kun paa Betingelser, der forekomme mig saa frappante, at jeg her skal nævne dem. Der fordrødes, at hendes tilkommende Mand skulde af den Lod, hvoraf hun, som sagt, svarer 1 Tønde Byg, 1 Tønde Havre og 1 Rbd., aarlig svare 24 Tønder Byg, saalænge hun levede, og, naar hun døde, skulde han svare 36 Tønder Byg (Hør!). Jeg troer, at Lodden er 33 Tønder Land, altsaa fordrer man over 1 Tønde Byg i aarlig Afgift af en Tønde Land. Hvorvidt dette er en billig Behandling af Fæstegodsset, skal jeg overlade til Thinget at bedømme. Man skal ikke kunne sige, at Enken gjorde et ubilligt Tilbud, thi hun bød 18 Tønder Byg aarlig istedetfor det, hun nu svarer, men dette ansaaes for et saa lavt Bud, at der ikke engang kunde være Tanke om at indstille det til Vedkommende. Dette bevirkede, at Egtteskabet maatte opgives, da hun ikke kunde gaae ind paa de Fordringer, som vare stillede. Altsaa faae Cultusministeriet, det Ministerium, som her i Landet repræsenterer Moralitet, Humanitet og Christelighed, og som nærmest skulde tage disse Hensyn i Betragtning, sig her i den Nødvendighed, i sin Opfattelse af hvad det ansaae for „billigt“, at maatte hindre dette Egtteskabs Indgaaelse. Med et saadant Exempel for Die troer jeg, at det vilde være overordentligt beklageligt, om man overlod dette Fæstegods til en saadan „billig“ Afgjørelsesmaade, som i Motiverne til § 5 er antydet. Derfor er det, at jeg har tilladt mig at foreslaae, at vi lade dette Punktum udgaae af Paragraphen. Viser det sig, at dette Fæstegods ikke hører under Universitetet, saa maa jeg beklage, at saa kan det ikke komme med; men skulde det vise sig at høre under